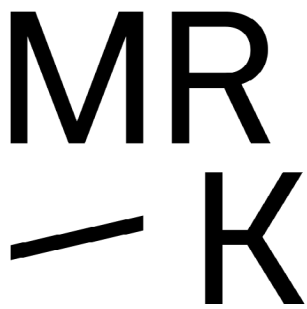

Et koreografert kaleidoskop

En tekst om Ingri Fiksdals og Øyvind Aspens "Fullkontakt" av Endre Ruset

Fullkontakt er bilde, lyd, lys og vibrasjoner: organisert bevegelse over tid. En bue med seks skjermer kapsler oss inn, lukker seg rundt oss. Hver skjerm viser videosekvenser av de samme tre aktørene ikledd drakter med sterke fargenyanser og sammenfiltret i bevegelse.

Bevegelsene er repetitive, saktegående og nesten løsrevet fra forventningene om en *fortelling*. Snarere enn å lene seg mot et narrativ, må vi på stå på egne bein mellom skjermene, i en strøm av lyd og lys, med seks kulørte menneskeklumper roterende i mørket foran oss.

Der begynner hjernen å arbeide.

Den leter aktivt etter et nedslagspunkt. Den beveger seg i flere retninger samtidig. Kravet om medtenkning og medfabulering forsterkes av de insisterende, sekvensielle repetisjonene.

Langsomheten i videoene produserer paradoksalt nok et stadig høyere tempo i hodet. Allerede etter et minutt eller to begynner tankene å formere seg. De skytes gjennom et assosiasjonsprisme.

Utøverne man ser er drapert i heldekkende drakter, med ansiktene maskert med skaut eller skjerf eller slør. Draktene har fargesterke mønster, hodeplaggene likeså. Utøverne er pustende, levende skulpturer.

De kan ligne en knippe kriminelle *gone fashionista* på vei inn i en bankfilial: finlandshetter glitrende av sølvpaljetter, diamantblanke franske nettingstrømper trukket over hodet, dørene sparket opp og pistoler i været.

Lyset og de mangefasetterte kostymene trekker tankene mot noe hypnotisk eksotisk: berlinske teknobunkere på syre. Fargene pulserer. De lyssatte mønstrene på draktene møter spotlysene og begynner å gløde. Det er som om penselstrøkene i maleriene på veggene løsriver seg fra bildene og flyter mot selve rommet.

En fargemosaikk folder seg ut.

Som etter et våkedøgn dansende i en innsjø av gjennomtrengende diskant og bass, strobelys og gule, grønne og blå laserstråler som skjærer gjennom tåke fra røykmaskiner under en øde nattehimmel på en hemmelig skogsgrave eller fra innerst på et betonggulv mellom dirrende vegger i et avlukket kjellermørke.

Eller universet slik det viser seg for astronauten idet han skytes gjennom flimmeret av lysporter i Kubricks 2001: En romodyssé.

De ekspressive fargene danserne er svøpt inn i begynner å leve sitt eget liv. Mosaikken vokser ut av den dempede belysningen. Stier av lys dannes og krysser hverandre. Dataspillaktige snøflak krystalliserer seg i mørket. Synsintrykket nærmer seg noe hallusinatorisk, som ketamin- eller dimetyltryptaminutløste visjoner.

Forsøker utøverne å smelte sammen eller å rive seg løs fra hverandre?

Tre og tre dansere sirkulerer rundt og rundt. I det ene øyeblikket ligner de en vingeløs sommerfugl, i det neste en bylt av regnbueåmer. Så en morildaktig Rubiks kube på havbunnen. Deretter en flaggermusunge som forsøker å våkne fra en drøm hjemsøkt av farger.

Seks skjermer plassert i bue rundt oss. Samme video på alle skjermene, men med små forskjeller i avspillingshastighet. Rotasjonene glir langsomt ut og inn av synk.

Det er som å befinne seg inne i hjertet på et sveitsisk armbåndsur – kanskje en Swatch-klokke der den sprayfargede, happy-go-lucky Jackson Pollock-aktige dekoren har sivet gjennom urskiven og inn i selve urverket. Tannhjulene har myknet, blitt menneskelige, blitt flere mennesker: myke tannhjulcropper, tett omslynget, i rotasjon.

Å se på skjermene minner meg om å titte inn i kaleidoskopet jeg hadde som barn. Jeg dreide kaleidoskopet rundt, hørte plastbitene rasle, før jeg la øyet mot kikkehullet og så at bitene hadde foldet seg ut i nye symmetriske mønstre.

Man forestiller seg tre sirkusklovner kastet ut av et fly høyt oppe på nattehimmelen. De faller gjennom et altoppslukende mørke og klamrer seg til hverandre, filmet ovenfra. Det er dette vi ser: tre klovner i fritt fall gjennom den svarte luften. Bærer de fallskjermer eller ikke?

Men lyden man forventer – vinden som brutalt slår inn i mikrofonen – uteblir. I stedet høres noe som minner om et underjordisk bol av mark, åtselbiller og maur som krafsende arbeider seg inn og over hverandre. En lyd som kunne vært fanget opp av en optisk kabel stukket gjennom gresset og videre ned i jorda, til et ormebol der kosmisk selvlysende insekter arbeider tett sammen i mørket.

Eller vend forestillingen til under havoverflaten: utøverne imiterer dansen til sjøanemoner som blomstrer mot bunnen av verdensoseanene. I Marianegropen, for eksempel.

Utøverne er sjeldne dypvannsvesen fanget på film fra en spesialherdet dykkerklokke, konstruert for å tåle trykket på ti tusen meters dyp. En naturdokumentar fra en fremmed verden: lampefisk og andre bioluminescerende organismer, indre lyskilder som flyter gjennom sjømørket – levende glowsticks langs suturen mellom to tektoniske plater.

Eller noe helt annet: utøverne forestilt som motiver fra Rorschachs blekktest der de rømmer kameleonske ut av blekket og begynner å leve som fargesprakende flimner, buktende på innsiden av en feberfantasi.

Og så videre, og så videre og så videre, til hjernens fabulerende motor går varm og står i fare for å kortslutte: Seks regnbueperler tredd på en snor i nattemørket. Klaustrofobisk eufori. Sisyfos på diskotek. Utenomjordisk aktivitet i en inntengt partikkel.

Fullkontakt. Organisert bevegelse over tid. Bilde, lyd, lys og vibrasjoner. Seks skjermer kapsler oss inn. Lukker seg rundt oss. Setter oss i kontakt med rommet. Setter fantasien fri. Igjen og igjen og igjen. I berøring og i bevegelse.